

Ήτανε μια φορά κι έναν καιρό μια παραδοσιακή ελληνική οικογένεια που ζούσε σε ένα όμορφο σπίτι στην ύπαιθρο και είχε ένα εύφορο κτήμα ολόγυρα, είχε πηγάδι, στέρνα, περιβόλι και ζώα διάφορα. Πολλές γενιές έζησαν και έθρεψαν τα παιδιά τους μέσα σε αυτό το κτήμα, αλλά έφτασε κάποτε η ώρα, εντός της δεκαετίας του 1980, κατά την οποία ο πατέρας, που είχε μεγαλώσει δουλεύοντας στη γη και μπούχτισε, πήρε τη μεγάλη απόφαση. Να λάβει δάνειο από την τράπεζα και να κτίσει μες στο κτήμα ενοικιαζόμενα δωμάτια για να φιλοξενεί τουρίστες, να συμβαδίσει με την εποχή του και να αναπτυχθεί.

Έχτισε λοιπόν ένα μεγάλο κομμάτι γης που το χρησιμοποιούσαν μέχρι πρότινος για την παραγωγή των αναγκαίων προϊόντων της διατροφής τους αλλά δεν τον πείραξε και πολύ διότι, όπως τα υπόλογισε, με τα λεφτά που κέρδισε από τον τουρισμό μπορούσε όλα αυτά που δεν παρήγαγε πλέον να τα αγοράζει και να είναι και πιο ξεκούραστος- πέταξε σικτηρίζοντας και τους παλιούς σπόρους που είχε κρατημένους στο κελάρι ο μακαρίτης ο πατέρας του, ως άχρηστους πλέον.

Οι δουλειές πήγαιναν αρκετά καλά, ξεπλήρωνε τις δόσεις του δανείου κανονικά και έτριβε τα χέρια του, ήταν περήφανος για την απόφασή του και κορδωνόταν κάθε τόσο στη γυναίκα του που έπλενε σεντόνια γελώντας κι αυτή. Μετά από ένα διάστημα αποφάσισε να επεκτείνει λίγο ακόμα την επιχείρησή του, κι έτσι έβγαλε τα ζώα από το κτήμα διότι βρομούσαν και δεν συμβάδιζαν με τους νέους κανόνες υγιεινής, άσε που έπιαναν και πολύτιμο χώρο, έχτισε μερικά ακόμα δωμάτια, έριξε τισμέντο σε ένα ακόμα μέρος του κτήματος για να το κάνει χώρο στάθμευσης

Το παραμύθι της ανάπτυξης

Γιάννης Μακριδάκης, Φυσικός καλλιεργητής - συγγραφέας

των αυτοκινήτων των πελατών αλλά και των οχημάτων της οικογένειας που φτάσανε να έχουν από ένα ο καθένας τους, να μη σπικώνεται και σκόνη απ' το χώμα, κι έκανε βόθρο το πηγάδι διότι δεν μπορούσε να κάνει αλλιώς μιας και οι επισκέπτες αυξάνονταν χρόνο με το χρόνο και οι ανάγκες ήταν επείγουσες.

Αυτός είχε μεγαλώσει ως γιος γεωργού σε ένα ιδιωτικό και αυτόνομο κτήμα με κελάρια γεμάτα σοδειές που εξασφάλιζαν την διατροφική αυτάρκεια της οικογένειας για όλο τον χρόνο αλλά τα παιδιά του τώρα μεγάλωναν ως τέκνα ξενοδόχου, μέσα σε ένα χώρο που καμία σχέση δεν είχε πλέον με γεωργική γη, που τα κελάρια είχαν μετατραπεί σε πλυντήρια, οι στάθλοι σε καζάνια για τη λειτουργία της θέρμανσης, το πηγάδι σε βόθρο και το χωράφι σε τισμέντο.

Είχαν όμως μπόλικα χρήματα σε τραπεζικούς λογαριασμούς κι έτσι δεν είχαν ανάγκη ούτε από παραγωγή ούτε από κελάρι για να ζήσουν. Μπορούσαν να ψωνίζουν ανά πάσα ώρα και στιγμή ότι χρειαζόταν κι έτσι δεν προβληματίστηκαν ποτέ, απεναντίας ο πατέρας ήταν απόλυτα περήφανος και ευχαριστημένος με το σχέδιο που συνέλαβε και έφερε εις πέρας και τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας ευτυχή. Εκτός από τον μικρό γιο. Αν δεν είναι αυτό ανάπτυξη και ποιότητα ζωής, τότε τι είναι;

Πέρασαν τα χρόνια κι ήρθε πάλι να κλείσει ο ιστορικός κύκλος του οικονομικού αυτού συστήματος. Οι άνθρωποι, επειδή γεννιούνται μια φορά, νομίζουν ότι όλος ο κόσμος μια φορά γεννήθηκε, μαζί τους, ότι

δεν υπήρξε τίποτα πριν απ' αυτούς κι ούτε μετά απ' αυτούς θα υπάρξει, πως θα τελειώσουν όλα μαζί με τους ίδιους και τους γύρω τους, οπότε έχουν χρέος όλα να τα εκμεταλλευτούν προς όφελός τους, όλα να τα αλλάξουν. Έκλεισε λοιπόν ακόμα μια φορά ο ιστορικός κύκλος της οικονομίας, ήρθε άλλη μια εποχή κρίσης, στενέψανε τα πράγματα για το οικογενειακό εισόδημα, τα δωμάτια αρχίσανε να μένουνε κενά, τα αυτοκίνητα να ακινητοποιούνται λόγω πολλών εξόδων, η αγορά τροφίμων να είναι το βασικό τους μέλημα.

Ο μικρός γιος έκραξε τότε για πρώτη φορά ότι ήταν λάθος όλη αυτή η κίνηση που είχε κάνει στο παρελθόν ο πατέρας, που κατάστρεψε την πρωτογενή παραγωγή διότι όσο εισόδημα και να σου εξασφαλίζει η ανάπτυξη, άμα δεν έχεις να φας και εισάγεις αγοράζοντας τα αμφιβόλου ποιότητας τρόφιμά σου, δεν έχεις κάνει και κάνα σπουδαίο σχέδιο.

Αυτόν όμως τον κατακέρισαν όλοι μαζί βρίζοντας, διότι ήταν από μικρός αλαφροϊσκιωτος, οικολόγος, έκλαιγε κάθε φορά που η γιαγιά του πήγαινε να σφάξει έναν πετεινό, έμπλεξε ύστερα και με κάτι παράξενους τύπους αξούριστους κι ακούρευτους στο πανεπιστήμιο κι αρχίσανε να μιλάνε για πράγματα οπισθοδρομικά, για χώματα και σπόρους και καλλιέργειες, μα που ζεις, του φώναξε σε μια δόση η αδερφή του, στο 1940;

Και μέσα σε όλην αυτή την τραγική κατάσταση λοιπόν κάνανε οικογενειακό συμβούλιο και αποφασίσανε, κατά πλειοψηφία βέβαια, με τον μικρό γιο μονάχα να καταψηφίζει, να λάβουνε νέο δάνειο και να

πάνε πάλι βουργάρια για ανάπτυξη, αυτή τη φορά όμως με πράσινη ενέργεια για να είναι ευχαριστημένος κι ο βενιαμίν. Μα τι ακάριστος αυτός! Πάλι είχε αντιρρήσει.

Ο μεγάλος του αδερφός ξεδίπλωσε το σχέδιο. Στο βορινό κομμάτι του κτήματος που είχε απομείνει ακόμα άκτιστο θα εγκαθιστούσαν μερικές ανεμογεννητήριες, αέρα είχε πολύ η περιοχή και θα γυρίζανε οι προπέλες τους για πάρα πολλές μέρες τον χρόνο, ενώ στο νοτιονότιο, στο φωτεινό κομμάτι θα απλώνανε μερικές σειρές φωτοβολταϊκά, όπως και στην ταράτσα του σπιτιού κι έτσι θα εξασφαλίζανε ένα καλό εισόδημα και δίχως να κάνουνε καμιά ζημιά στο περιβάλλον- απεναντίας.

Δεν μας φτάνει που ζούμε μέσα σε ένα ξενοδοχείο και που έχουμε γίνει πλύστρες για να βγάζουμε λεφτά και να αγοράζουμε όσα ο παπούς παρήγαγε ο ίδιος, δεν μας φτάνει που κάναμε το κτήμα μας τοιμάντο και το πηγάδι μας το γεμίσαμε λύματα, δε μας φτάνει που πετάζαμε τους σπόρους και δεν έχουμε να φάμε μια ντομάτα αλλά τρώμε μόνο τα μεταλλαγμένα που μας πουλάνε, τώρα θέλετε να γίνουμε και ποντικοί, να ζούμε ανάμεσα στα μπκανήματα ενός εργοστασίου που θα παράγει ενέργεια, τους είπε ο μικρός και σποκώθηκε να φύγει από το συμβούλιο νευριασμένος.

Ο πατέρας προσπάθησε να τον συγκρατήσει, πρέπει να γίνεις λίγο πιο φιλοεπενδυτικός, του είπε, δεν είναι δυνατόν να πορεύεσαι με τόσο παλιά μυαλά, ούτε γυναίκα δεν θα βρεις ποτέ σου, ο κόσμος πάει μπροστά κι εσύ πίσω, εξάλλου είναι οικολογικά όλα αυτά που

θα κάνουμε. Μάταια όμως, ο μικρός δεν πείστηκε αλλά δεν μπορούσε να κάνει και τίποτε. Αφού δεν ήθελε να φύγει μετανάστης και να ρίξει μαύρη πέτρα πίσω του, μια λύση μονάχα του απόμενε. Να παραμείνει εκεί και να υπομένει τις συνέπειες των αποφάσεών της πλειοψηφίας αντιστοιχόμενος όσο μπορούσε για να τις μετριάσει.

Στον επόμενο ιστορικό κύκλο που θα κλείσει, μετά από λίγες δεκαετίες πάλι, το οικονομικό αυτό σύστημα, τα εγγόνια του πατέρα, τα παιδιά των παιδιών του, τα οποία θα έχουνε γεννηθεί και μεγαλώσει μέσα σε ένα κτήμα που θυμίζει και γυαλίζει παράγοντας ενέργεια, η οποία με καλώδια φεύγει προς άγνωστη κατεύθυνση, τα παιδιά που θα νομίζουν ότι στη γη σπέρνεις προπέλες και καθρέφτες μαύρους, τα παιδιά που θα ξουν για αδέλφια τον καρκίνο και τη λευκαιμία, τα παιδιά που θα γεννηθούν δανεισμένα και θα πεθάνουν χρεωμένα, δεν θα έχουνε ούτε χώρο πια στο κτήμα τους για άλλους είδους ανάπτυξη, έστω και παρόμοια, ούτε τον τρόπο, τον χώρο, τα υλικά και τις γνώσεις για να γυρίσουνε πίσω, να το ξανακάνουνε όπως το είχε ο προπαπούς τους και τουλάχιστον να τρώνε κάτι από αυτό.

Και είναι βέβαιον ότι μια μέρα θα μνημονεύει κάποιο από τα παιδιά εκείνον τον παράξενο θείο, που έμεινε μαγκούφης κι άκληρος, που μιλούσε ακαταλαβίστικα, που ολημερίς έλεγε για κάτι σπόρους και για κάτι νερά που τρέχουνε από ένα μαγκανοπήγαδο και κελαρίζουνε στα αυλάκια του περιβολίου, για έναν κότσυφα που κελαπούσε αλαφιασμένα σαν τρόμαζε και πετάριζε απ' τα κλαριά του δέντρου κι όλοι τον ακούγανε και λέγανε πίσω, να το ξανακάνουνε όπως το είχε ο προπαπούς τους και τουλάχιστον στα καλά του ο άνθρωπος.

<http://yiannismakridakis.gr/page-id=301>